Pěstební činnost a ochrana lesa (kód: 41-022-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání: Lesní mechanizátor pro pěstební činnost
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Sběr semen a plodů lesních dřevin, péče o sebrané plody a semena	2
Práce s ručním nářadím při výsadbě, pěstování a ochraně lesa	2
Ochrana kultur proti buřeni s využitím malé mechanizace	2
Hnojení a ochrana mladých lesních porostů chemickými prostředky	3
Provádění prostřihávek a prořezávek v nárostech a mladých porostech, vyřezávání nehroubí, rozčleňování porostů	3
Práce s traktory a ostatní mechanizací využívanou ve výrobě sazenic, v pěstební činnosti a ochraně lesa	3
Vyhotovování výkazů o práci v lese	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 24.10.2008 do: 19.05.2025

Kritéria a způsoby hodnocení

Sběr semen a plodů lesních dřevin, péče o sebrané plody a semena

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit průběh zrání semen a plodů lesních dřevin a pracovní postup při různých způsobech sběru (včetně sběru ze země a z vysokých stromů)	Ústně vysvětlit nebo písemný test (doba kvetení, zrání a sběru plodů a semen lesních dřevin, způsoby sběru a základní péče o plody a semena po sběru)
b) Předvést určený způsob sběru semen a plodů při dodržení zásad BOZP, ošetřit a uložit sebraná semena a plody před dodávkou	Praktické předvedení s důrazem na dodržení zásad BOZP
c) Provést údržbu pomůcek pro sběr	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Práce s ručním nářadím při výsadbě, pěstování a ochraně lesa

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést pracovní postup zalesňování všemi druhy sazenic	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
b) Provést operace spojené s mechanickou ochranou kultur a mladých porostů	Praktické předvedení určených operací
c) Postavit lesní oplocenku a provést údržbu oplocenky	Praktické předvedení
d) Provést prostřihávky v nárostech a prořezávky v mladých porostech bez předchozího vyznačení za pomoci ručního nářadí, případně výřez nehroubí	Ústní vysvětlení s následným praktickým předvedením
e) Provést údržbu ručního nářadí pro pěstování a ochranu lesa	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria nebo předložit potvrzení zaměstnavatele o nejméně ročním vykonávání uvedených činností.

Ochrana kultur proti buřeni s využitím malé mechanizace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést ožínání kultur, výsek a výřez škodících dřevin pomocí křovinořezů a motorových vyžínačů při dodržení zásad BOZP	Praktické poznávání základních druhů lesních dřevin. Praktické předvedení s důrazem na dodržení zásad BOZP
b) Provést údržbu a určenou drobnou opravu prostředků malé mechanizace	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Hnojení a ochrana mladých lesních porostů chemickými prostředky

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Prakticky předvést bezpečnostní opatření předepsaná pro ochranu lesních kultur a mladých lesních porostů chemickými prostředky	Písemný test znalostí předpisů pro práci s jedy a ostatními chemickými prostředky. Praktické předvedení s důrazem na dodržení zásad BOZP pro práci s jedy
b) Na základě stanoveného pracovního postupu připravit jíchu, případně roztok pro ochranu kultur proti zvěři u přípravků, kde nejde o práci s jedy	Praktické předvedení určených operací s důrazem na technologii určenou pro jednotlivé druhy ochrany kultur a BOZP
c) Provést seřízení strojů a předvést základní operace související s ruční a mechanizovanou ochranou lesních kultur a mladých porostů chemickými prostředky v konkrétních podmínkách	Praktické předvedení určených operací s důrazem na technologii určenou pro jednotlivé druhy ochrany kultur a BOZP
d) Provést očistu a údržbu použitých postřikovačů	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Provádění prostřihávek a prořezávek v nárostech a mladých porostech, vyřezávání nehroubí, rozčleňování porostů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést prostřihávky v nárostech a prořezávky v mladých porostech bez předchozího vyznačení za pomoci motorové pily a křovinořezu při dodržení zásad BOZP	Praktické poznávání základních druhů lesních dřevin
b) Předvést vyklizování nehroubí a výrobu hroubí s ohledem na další zpracování dendromasy a její následné využití při spalování	Písemný test znalostí technologie a zásad BOZP pro práci s motorovou pilou a znalostí zásad uvedených výchovných zásahů. Praktické předvedení s důrazem na dodržení zásad BOZP a s ohledem na prostředí a kvalitu prací
c) Předvést mechanizované vyřezávání nehroubí, dočištění a rekonstrukci porostů	Písemný test znalostí technologie a zásad BOZP pro práci s motorovou pilou a znalostí zásad uvedených výchovných zásahů. Praktické předvedení s důrazem na dodržení zásad BOZP a s ohledem na prostředí a kvalitu prací
d) Provést údržbu a určenou drobnou opravu ruční motorové řetězové pily a křovinořezu	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Práce s traktory a ostatní mechanizací využívanou ve výrobě sazenic, v pěstební činnosti a ochraně lesa

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést vybrané operace související s mechanickou přípravou ploch pro velkoplošné zpracování půdy, s výrobou sazenic, výsadbou dřevin, obnovou lesa, ochranou kultur v pruzích nebo chemickou ochranou kultur	Praktické předvedení určených operací a vysvětlení zásad důležitých pro kvalitu prací
b) Provést údržbu traktoru a závěsných strojů či nesených adaptérů a určenou drobnou opravu použité techniky	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vyhotovování výkazů o práci v lese

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyplnit běžné pracovní záznamy vedené pro činnosti související s pěstební činností a ochranou lesa	Praktické předvedení na příslušných formulářích s ústním vysvětlením

Je třeba splnit toto kritérium.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba stanoví, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy. Dále stanoví, které pomůcky uchazeč při zkoušce nesmí používat.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO).
Při ověřování splnění kritérií založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, jakož i ke kvalitě, časovému hledisku zvládání předváděných operací a dodržování platných norem. Přitom je nutno posuzovat nejen dosažený výsledek, ale i samostatnost při rozhodování o nejvhodnějším postupu řešení zadaného úkolu podle daných podmínek pracoviště. Podmínkou připuštění ke zkoušce je předložení průkazu k obsluze motorové pily a křovinořezu.
Podmínkou připuštění ke zkoušce je předložení řidičského oprávnění skupiny T a osvědčení pro práci s motorovou pilou.

Výsledné hodnocení

Zkoušení uchazeče provádí jeden zkoušející. Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou způsobilost a výsledek zapisuje do klasifikačního zápisu o zkoušce. Výsledné hodnocení pro danou způsobilost musí znít „vyhověl“ nebo „nevyhověl“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé způsobilosti. Návrh na výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč vyhověl pro všechny způsobilosti, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč pro některou způsobilost nevyhověl.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou nebo před jedním autorizovaným zástupcem právnické osoby.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba musí splňovat jednu z následujících variant požadavků:
Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání mechanizátor lesní výroby a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let praxe jako osoba odpovědná za činnosti v oblasti lesního hospodářství nebo ve funkci učitele odborných předmětů (včetně praxe a odborného výcviku) na lesnických školách a odborných učilištích, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
Střední vzdělání s maturitní zkouškou v lesnickém oboru vzdělání a alespoň 5 let praxe jako osoba odpovědná za činnosti v oblasti lesního hospodářství nebo ve funkci učitele odborných předmětů (včetně praxe a odborného výcviku) na lesnických školách a odborných učilištích, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
Vyšší odborné vzdělání v oblasti lesního hospodářství a alespoň 5 let praxe jako osoba odpovědná za činnosti v oblasti lesního hospodářství nebo ve funkci učitele odborných předmětů (včetně praxe a odborného výcviku) na lesnických školách a odborných učilištích, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
Vysokoškolské vzdělání lesnického směru a alespoň 5 let praxe jako osoba odpovědná za činnosti v oblasti lesního hospodářství nebo ve funkci učitele odborných předmětů (včetně praxe a odborného výcviku) na lesnických školách a odborných učilištích, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Další požadavky:
- Autorizovaná osoba, která nemá odbornou kvalifikaci podle příslušných ustanovení zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a přípravu zaměřenou na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba musí mít základní dovednosti práce s počítačem a s internetem (stačí doložit čestné prohlášení).
- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC, tisku jednotného osvědčení a zasílání s vyhodnocením elektronickou poštou (stačí doložit čestné prohlášení).
Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu je třeba mít k dispozici materiálně technické zázemí (včetně příslušného vybavení) v takovém rozsahu, který zaručuje ověření všech způsobilostí uvedených v daném hodnotícím standardu. Jde zejména o tyto náležitosti:
- pracoviště umožňující rozsahem a strukturou lesních porostů provedení zkoušky při splnění bezpečnostních a hygienických předpisů pro danou činnost,
- stroje, zařízení, nářadí a pomůcky nezbytné pro řešení zadaných úkolů,
- záznamové archy pro sledování a hodnocení postupu plnění úkolů.
K žádosti o autorizaci žadatel přiloží seznam svého materiálně technického vybavení pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně technické vybavení, jiného vlastníka, přiloží k žádosti o autorizaci smlouvu o jeho využívání nebo pronájmu, která bude uzavřená nejméně na dobu pěti let.
Žadatel přiloží k žádosti o autorizaci čestné prohlášení o zajištění odpovídajícího pracoviště v lesních porostech po dobu platnosti autorizace.
Termín vykonání zkoušky je závislý na průběhu vegetačního období.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 14,5 až 21,5 hodiny (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být podle zadaných úkolů rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard byl zpracován ve spolupráci se Sektorovou radou lesního hospodářství a zástupci zejména těchto organizací:
Ministerstvo zemědělství ČR
Agrární komora ČR
VŠL a SLŠ Trutnov (dříve SŠL a zemědělská Svoboda n. Ú.)
VOŠ a SLŠ B. Schwarzenberga Písek
Lesy ČR
Vojenské lesy ČR
Česká asociace podnikatelů v lesním hospodářství (ČAPLH)
Sdružení podnikatelů v lesním hospodářství (SPLH)
Sdružení vlastníků a správců lesních majetků ČR, z.s.p.o.
Národní ústav odborného vzdělávání